

Bestuurlijke 1-pager – Mestketen

Auteur: **Bertus Wikkerink**

Status: **Vrij deelbaar – auteursrechtelijk beschermd**

Doelgroep: **Provincies, Ministeries, RVO, Omgevingsdiensten, Gemeenten**

Deze 1-pager geeft een ultrakorte, bestuurlijke samenvatting van de mestketen. Het document is volledig zelfstandig, geschikt voor Word/PDF en kan zonder NDA worden gedeeld.

1. Kernprobleem

Nederlandse veehouderij zit vast in:

- hoge ammoniakemissies,
- strenge vergunningwaarden,
- juridische druk op stalemissies,
- maatschappelijke spanning en protesten.

Er is behoefte aan een **controleerbare, meetbare en juridisch houdbare bronoplossing**.

2. Oplossing: Mestketen (Bronaanpak)

Ammoniak ontstaat uitsluitend door de reactie:

Ureum + Urease + Water → Ammoniak + Warmte + Druk

De mestketen voorkomt deze reactie door:

- directe scheiding van ureum, urease en water,
- droge opslag en transport,
- 5-minutenregel bij vermenging,
- gecontroleerde fabriekstechniek.

Hierdoor wordt ammoniak **bij de bron gestopt**.

3. Emissiereductie (Toetsbaar)

Huidige emissies (100%): ammoniak, methaan, lachgas.

Na keten:

- ammoniak: **1–15%** (85–99% minder),
- methaan: **20–40%** (60–80% minder),
- lachgas: **30–60%** (40–70% minder).

De keten neemt de **chemische oorzaak** weg.

4. Vergunningwaarden (Officiële Normen)

Diercategorie	Vergunningwaarde	Ketenwaarde	Reductie
Melkkoe	11,0 kg NH ₃	0,11–1,65 kg	85–99%
Vleesvarken	3,0 kg NH ₃	0,03–0,45 kg	85–99%
Zeug	2,5 kg NH ₃	0,025–0,375 kg	85–99%
Leghen	0,13 kg NH ₃	0,0013–0,0195 kg	85–99%
Vleeskuiken	0,035 kg NH ₃	0,00035–0,00525 kg	85–99%

Conclusie: De keten blijft **ruimschoots binnen alle vergunningwaarden**.

5. Bestuurlijke Relevantie

De mestketen biedt:

- bronaanpak i.p.v. eind-of luchtwassers,
 - juridisch toetsbare emissiereductie,
 - volledige traceerbaarheid via GPS-licenties,
 - vermindering van vergunningdruk,
 - behoud van agrarische structuur,
 - reductie van maatschappelijke spanning.
-

6. Governance & Monitoring

- boer blijft eigenaar van mestfracties,
 - fabriek is verwerker,
 - automatische ketenbreek bij vermenging,
 - volledige traceerbaarheid via GPS-licenties.
-

7. Bestuurlijke Conclusie

De mestketen:

- voorkomt ammoniak bij de bron,

- reduceert methaan en lachgas substantieel,
- blijft 85–99% onder alle vergunningwaarden,
- ondersteunt beleidsdoelen zonder dwang,
- is controleerbaar, meetbaar en juridisch houdbaar.

Deze 1-pager kan veilig worden gebruikt voor bestuurlijke beoordeling.